

SZARVAS és VIDEKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Beliczey-utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGLADTATNAK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:
Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
Kiadó s lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF

A magyar faj pusztulásáról.

Az elnyomatás idejében kétségbeesett fájdalommal jajdult fel a nemzete sorsa felett aggódó költő, midőn vérző szívvel zengte lantja: . . . pusztulunk veszünk . . .

Mint oldott kéve széthull nemzetünk! És most, midőn az áldásos béke olajága borul reánk, a legszomorúbb tapasztalatok azt igazolják, hogy a fenti sorok a magyarság jelenlegi helyzetét tekintve, teljesen alkalmazhatók a mostani állapotokra. Fogy a magyar elem. Fogy számban, anyagi és erkölcsi elsőbbségben egyaránt. Pusztulásának önnön maga az oka, mert a mint kiváló antropológusunk, Török Aurél mondja „A magyar nép éhbeteg és a végtelenségig könnyelmű”. Birtokaink egymásután vándorolnak idegen kezekbe. Természeti szépségeinket idegen elem aknázza ki a saját hasznára. Földünk, hegyeink kincse idegen mivelet alá kerül. Az erdélyi ősi birtokok egymás után kerülnek az oláh előkelőség kezébe. A magyarság tétlenül nézi, hogyan rántják ki talpa alól a földet, hogyan szedi meg magát körülötte minden nemzetiség, hogyan szipolyozzák ki minden vért s napról-napra kevesebb az, a mit magáénak vallhat. Országunk szívében, a fővárosban is egymás után emelkednek a tenyesebbnél fényesebb paloták s azt hinni, hogy talán boldog a magyar, pedig mit érünk vele, ha idegen vállalatok tulajdonát képezzend? mily üdvös eszme

az idegen birtokosok erősebb megadóztatása s mily szomorú, hogy meg nem valósulhatott, hogy a ki édes gyermeke e hazának, épp oly mértékben van megterhelve, mint a ki idegenből szakadt ide a magyar föld kincseit kiaknázni! Hiszen a magyar olyan bőkezű, oly igen nagy lelkű az idegen nemzetiségekkel szemben! Önmagunk nyitunk utat arra, a jogok pazar osztogatásával, hogy a nyakunkra nőjjenek. Dédelgetjük őket s a mellett mit törődünk avval, hogy édes testvéreink, a székelyek mostohán mellőzöttek! Mily lélekemelő történelmi missiót teljesített Erdély a török invasio idejében, ő küzdött ő örököst a magyarság bizonytalan sorsa felett s most elszorul szívünk, látván, hogy a nemzetiségek mennyire elhatalmasodtak s a mi legszomorúbb, a székelység az oláh fajbeolvasztó képességnek veszedelmes hatása alatt áll. Fogy a számunk is. Vándorolnak innen is, onnan is, ki az idegen világba s méginkább csökkentik azt a számot, mely ugyis alig képes jelentékeny növekedést mutatni. A helyzet kétségbeejő. De a magyar társadalom sokkal romlottabb s érzéketlenebb, hogyszem ezt megszívlelné s a baj orvoslására törekedne. A kormánynak kellene nagyobb energiát fejtetni ki a fenyegető veszély megakadályozásában. Néhány ember ott az intező körökben, tiszta magyar szívvel, vasakarattal s alázatosan meg nem lapuló bátorsággal még tán tehetne valamit s felrázhatná a tetlenségéből a modern élet cinizmusába süllyedt lelkeket. 1902-öt írunk. Sablonszerűleg boldog

ujvért kívántunk egymásnak s ezután belemerülünk a mindennapi élet szürkeségébe. Adja Isten, hogy az a hideg közöny, mely reáborul a magyar társadalom zömére, mielőbb eloszoljék s a legtisztább hazaszeretet emelje a magyar elemet arra az érvényre, mely őt ősi jogainál, számanál és morális felsőbbségénél fogva megilleti!

K. E.

A magyar ifjuság!

És felsóhajtunk a mi legnagyobb költőnkkel:
Avagy virág vagy te hazám ifjusága?

Igen, virág, még mindig virág! de sajnos olyan, a mely alig, hogy nyitni kezdte kelyheit, máris megcsapta a dér s mire eljön a nyár, a kinyitott virág pompázásának ideje, az fonyadtan eltorzultan hull alá s elsodorja a kőszá szél.

A budapesti egyetem és szerte az országban a főiskolákon gyűlöléssel teljes politikálásból áll a diákélet. A politikai élet legszenvedélyesebb hullámai becsapnak a főiskolák falai közé és ott egy bizonyos irányban megmételtyezik az ifjú kedélyeket. S a politikai szenvedélyből, az iskolában éppen úgy mint az életben felekezeti, gyakran faji gyűlölség lesz, amely aztán a tartáhatatlanságig esuf helyzeteket teremt.

Nagy bünt követtek el azok a férfiak, akik ezeket a világromboló szenvedélyeket az iskola falai közé vitték. Mert egyrészt elvonták az ifjuságot a komoly tanulmányoktól, a tulajdonképpen hivatástól. A gyűlésező, politikáló és tüntető fiatalság rendszerint megbukik az alapvizsgákon s hosszas kísérletezés után jut el a szigorlatokig s mire ezeken is tulesik, annyit

SZARVAS és VIDEKE TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

Megelégedés,

Mit ér a kis virág, ha rája
A nap derüje nem ragyog,
Ha a derengő rózsaujjú hajnal
Nem küld reá üdítő harmatot?
Mit ér a szív, a röpke földi élet,
Ha bir is tenger kincseket,
Hogy ha hangzik mégis legszebb éke
A boldogító igaz szeretet?

Hányan járnak közöttünk fényben,
Bársony, aranynyal telve gazdagon,
S az aldott béke, s boldogság derüje,
Mégsem ragyog e szív, ez arcokon.
Nem ott az üdv, a kincsek garmadában,
Csillog, ragyog bár mégis oly rideg,
Szemet vakító villanása, fénye
És mégse boldogítja lelkedet!

Nem a sok az, mi megszerezné nekünk
A szív nyugalmát, égi érzetét,
A boldog lélek oly kevésre vágyik
S keblében hordja mennynek édenét . . .
Legyünk a szenvedésben béketűrők . . .
S mértéket tartsunk, hogyha ér öröm
S nem lesz rideg, sivár e földi élet,
Habár öröm vagy bánat éje jön! . . .

KRCSMÁRIK ENDRE.

A szökevény.

Tágas, szürke volt az írószoba. Csak egyet kel, lett reápillantani, azonnal tisztába volt vele az ember, hogy a kincstár adta meg a berendezését: oly kimért, katonásan rideg volt benne minden. Az egyik sarokban egy tehetetlenül kényelmetlen asztal mellett egy altiszt körmögött. Időnkint fel-fel állott, elkezdte fel és alá mérni a szobát, azután pedig kedvesen komoly arcot vágva ismét leült, rótt a szép kaligraphikus betűket egymás mellé, de úgy összeráncolta a homlokát, mintha legalább is az európai egyensúlyt állapítaná meg abban az írásban. Pedig dehogy! Rubrikákat töltött ki, hogy a hadbírótság ekkor meg akkor haditörvényszéket tart, azért tehát az és az az ezred küldjön a haditörvényszék tagjainak embereket. Mindez a felhívás már szépen meg volt lithografálva s az altisztnek, a hadbíró-sági őröknek csak a neveket meg a számokat kellett belemnia, de ő ezt is bájos szigorúsággal cselekedte meg. A szigorú és merev tekintet talán a főnökétől Halek kapitány hadbírótól sajátította el.

Bejött egy ordonánc;
— Örmester urnak alássan jelentem, el kell mennem a téparancsnokságra.
Az örmester reáryalt, mintha bizony legalább is tánczba menne a baka;
— Mit keres maga most a téparancsnokságon? Miért kell ép most mennie a téparancsnokságra? No majd befutylók én magának!!!

Káromkodott tovább is, pedig igen jól tudta, hogy az a szegény ordonánc nem mulatságból megy el, hanem a szokásos reggeli jelentést viszi. De hát a káromkodás a fő, mert e nélkül nincs tekintély. Egyszerre csak elcsendesedett, mert vékony, rikácsoló hangot hallott a folyosóról. Jött a hadbírókapitány, akinek meg volt az a kellemetlen szokása, hogy folyton visított, még akkor is ha azt mondta például az embernek, hogy: „kérem, önt igen szeretem.” Furcsa kis modora volt, az bizonyos.

Nagy csörtetve belépett az irodába:
— Itt van már a pósta?
Kapitány urnak jelentem alássan, igen itt van.
Jól van. Van mára kihallgatás előjegyezve?
— Igen is, kapitány ur!
Micsoda ugy?
Ez a Szabó János-féle.
— Mit szaval maga énnekem így, hogy „ez a Szabó János-féle.” Hát mit gondol maga, hogy az én memoriámban minden apró bagatell ugy marad?

Az örmester egy kissé hebegni kezdett:
— Kérem alássan . . .
— Ne kérjen semmit sem. Mi van azzal a Szabó Jánossal?
— Kérem az a dezerczió.
— Hallja, már mondtam magának, hogy ne beszéljen így: „az” a dezerczió! Mondjon egyszerűen annyit, hogy dezerczió . . . küldjön le az emberert.
— Igenis kapitány ur.

1190 koronában állapította meg, végül két kölcsönkérvényt intézett el.

— **Gádosos-Bánfalva.** Mikor az országos törzskönyvi bizottság javaslatára a belügyminiszter Békésvármegye községneveit megállapította, az új nevet nyert Gádosos község folyamodott, hogy neve Békésbánfalvának meghagyassék. A belügyminiszter most értesíti a vármegyét, hogy a községkérését nem teljesíti és így a „Gádosos” elnevezést meghagyja.

— **Nagyjaink** közül Ő Felsége a magyar király, Széchenyi István gróf, Kossuth Lajos és Deák Ferencnek gyönyörű kiállítású képei díszítik a község háza termet. E remek szép képek megtekintését, melyeket R. Rozgonyi István jó hírnevű fényképészünk, szinte hallatlan olcsón szállított a községnek, olvasóinknak kiválóan ajánljuk s egyszersmind felhívjuk b. figyelmüket a „Képnagyító intézet” cz. hirdetményre.

— **Ébredés** czímen új politikai hetilap indult, melynek most jelent meg a rendkívül tartalmas 3-dik száma. A magyar ipar és iparos érdekeit védő, az önálló vámterület programját valló, szép kiállítású újság szerkesztője: Gara József, a fővárosi zornalisztáknak ismert jeles tagja, főmunkatársa: dr. Horvath Gyula országgyűlési képviselő, kiadótulajdonosa pedig Misoga Sándor nagyiparos, aki egyszersmind társszerkesztő is. Vezércikkeit Kossuth Ferencz, Inczedy László s több kiváló ellenzéki politikus írja, tárczáit pedig legjelesebb íróink. A harmadik számban Farkas Emőd tollából a Fehértemplomihősök ezimen érdekesítő regény kezdődött. Az Ébredés előfizetési ára: egész évre 8, félévre 4 és negyedévre 2 korona. Tehát a legolcsóbb politikai hetilap. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal: IV., Váci-utca 21.

Adomák.

Ünnepek után.

Gazdag: Nos, Karácsonkor mit hozott neked a Jézuska? Volt ugye jó ebéded?

Szegény: Bizony végig üres volt az én asztalom. Koplaltam.

Gazdag: Hát böjtöltél! De vacsorád bőséges volt?

Szegény: Csak a mi déltől maradt — azt felmelegítettem.

Gazdag: Am új év napján csak kipótoltad a karácsonyi koplalást, mond meg mit ettél?

Szegény! Mint olyan magamféle ember — változatosság okáért, .. semmit.

Bőséges lakoma.

Egy násznagy, bizonyos tiszlati lakadalom után kikérdeztetvén, hány és miféle ételek lettek feltálva, nagy dicsekvéssel előadta: volt ott a fogaknak mit ropogtatni, mert csak a lé-féle hétféle volt, — mindenki megtörölte a száját!

Az ingyenczek.

Két hptói atyafi otthon megunván a zab hegyezést, az elottuk kidicsért altóidre indultak munkát keresni. Vácson, pihenés közben az országos hirre me-nődött pikóra éheztek s azt tejebe aprították. A friss kenyérből csakhamar magába szívta a tejet, mire ők felboszszankodva a beaprított kenyeret markukkal kicavarták és .. eldobták, fölháborodva állítván: „mégis jobb a mi zabkenyerünk, az nem eszi meg a tejet.”

Felelős a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó.

Képnagyító intézet.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint bármely régi, valamint új fénykép után is a legszebb kivitelei platin nagyításokat megegyezés szerinti bármely nagyságban, a legsikerültebben eszközölök. Kaszinók, társaskörök, tanácsstermek részére: „Ő Felsége” — „Széchenyi István gróf” — „Kossuth Lajos” — „Deák Ferencz” — teljes életnagyságu képei nálam megrendelhetők, valamint hazánk bármelyik hírneves egyénének képe is, versenyezve bármely idegen intézettel.

!!!Legjobb kivitel és legolcsóbb árak!!!

A legmelegebb pártfogásért esedezik: kiváló tisztelettel

R. Rozgonyi István,
fényképész.

A virágkedvelő közönség becses figyelmébe!

Menyasszonyi, báli, bálanyai mellcsokrok, sirkoszorúk stb. készítése, valamint virágasztalok a legszebb növényekkel díszítése jutányos árért készíttetnek. *Megrendelések megejthetők bizomány üzletünkben t. Marsal László ur porcellán kereskedésében.*

Látogatókat szívesen fogadunk.

Medveczky testvérek
műkertészeti és rózsá telepe.

Egy csinosan berendezett

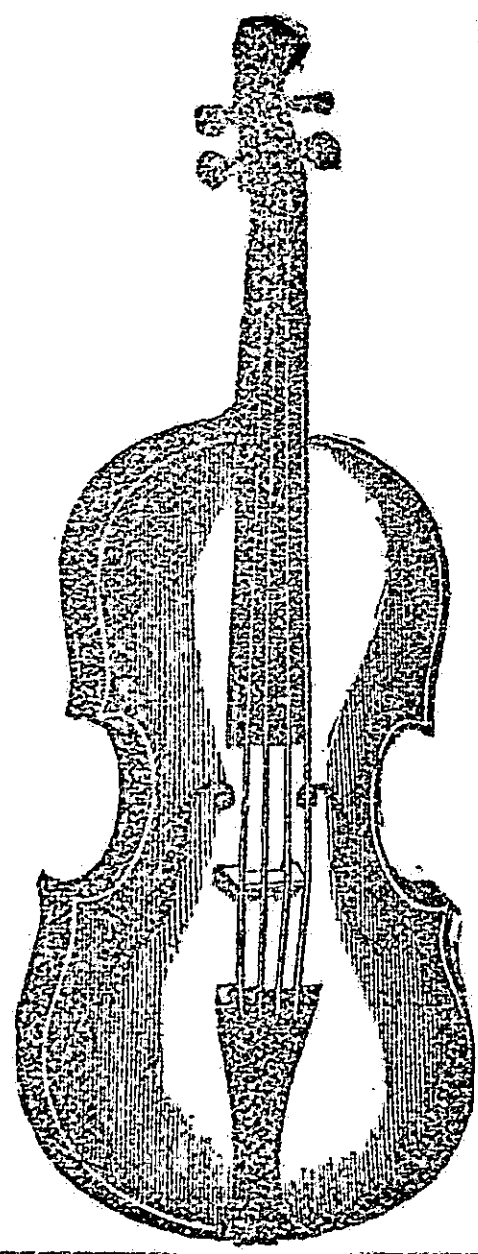
SZOBA

esetleg ellátással

KIADÓ.

Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Hirdetések jutányosan felvételnek a kiadóhivatalban.

Kitüntetve az 1900. párisi világiállításán aranyéremmel. (Hangszerekért legnagyobb.)

Hadsereg-szállításért ezüst éremmel

STOWASSER JÁNOS

os. és kir. udvari hangszergyáros

a javított tárogató feltalálójá,

BUDAPEST II, Lánchid-utca 5 szám,

saját házában (a kereskedelmi ministerium mellett.)

Magyarország legnagyobb és legelőkelőbb gyára

Hegedűk vonóval — — — — 3 frttól 15 frtig.

Mesterhegedűk vonóval — — — — 15 frttól 300 frtig.

Gordonkák vonóval — — — — 8 frttól 150 frtig.

Nagy bőgők vonóval — — — — 28 frttól 100 frtig.

Fuvolák — — — — — 2 frttól 100 frtig.

Szarnykürtök, trombita, helikon, stb. 12 frttól feljebb

Czimbalmok — — — — — 85 frttól 300 frtig.

Rákóczy-tárogatók — — — — — 30 frttól 60 frtig.

Elpusztíthatatlan **HARMONIKÁK** 3, 4, 5, 6, 8, kitünő erős hangú — 10 frttól 80 frtig.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Harmonikákról külön árjegyzék kérésre.

Figyelem!

Van szerencsém a t. közönség b. figyelmét felhívni azon körülményre, hogy *padozatoknak az újonnan feltalált*

pormentesítést eszközlő mázzal

való bevonását elvállalom. A t. közönség b. pártfogásába ajánlva magam, maradtam

mély tisztelettel

BLUM FÜLÖP,
festő.

Ott jőhözöl való fiu tanoncul felvételük.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboz 4 korona és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható SZARVASON: Ackermann Gyula, Medveczky József, Bugyis Andor gyógyszerárakban.

